

Sammanfattande intryck och resultat från inventeringarna 2012, 2018 och 2020:

1. Intryck från inventeringarna 2012, 2018 och 2020:

Inventeringen 2022 gjorde att antalet inventerade skogar steg från 110 till 214 och säsongen 2022 var dessutom mer normal vädermässigt vilket innebar betydligt bättre förhållanden för att hitta t.ex. rödlistade marksvampar men till viss del även vedsvampar. Under 2022 gjordes fler fynd av flera rödlistade arter som var svåra att hitta under rekordtorkan 2018, t.ex. goliatmusseron, olika korktaggsvarpar, doftskinn, rosenticka mm. Dessutom undersöktes fler gamla tallågor 2022 och ett fynd av gräddporing och några fynd av vaddporing gjordes.

En skillnad mellan 2018 och 2022 är också att under sistnämnda säsong hittades fler mycket stora, sammanhängande områden med höga naturvärden som kan vara intressanta för reservatsbildning. Sådana områden från både 2018 och 2022 års inventeringar beskrivs kortfattat i ett eget avsnitt: [En kortfattad beskrivning av de största skyddsvärda skogarna från inventeringarna](#)

Precis som under 2018 så innebar inventeringen 2022 att många produktiva flerskiktade barrskogar med död ved hittades. Det rörde sig ofta om färska till mossklädda, hårda lågor av främst gran medan mossklädda mjuka exemplar ofta saknades eller förekom endast sparsamt. I några skogar hittades även en hel del torrakor och särskilt på eller i anslutning till myrar i södra delen av kommunen. I flera av skogarna fanns gott om 150 – 200 år gamla tallar och granar och i några fall 200 – 250 år gamla träd på produktiv mark. En nyhet för 2022 är att i flera skogar provborrades tallar och granar för att få exakt ålder.

Under 2022 undersöktes även ett stort antal kustgranskogar längs havet och ute på öar och här fanns gott om grova lågor i olika stadier av nedbrytning, från färska, hårda exemplar till mjuka, mossklädda lågor. Många av dessa skogar hade inslag av mycket grova granar på 55 – 60 cm i diameter i brösthöjd och på Prästskäret fanns även två jättetallar som mätte ca 80 cm i diameter i brösthöjd. Alla orörda kustgranskogar har många hackspår från spillkråka och ofta även tretåig hackspett. Den mest säregna och intressantaste skogen under 2022 är nog den lövrika landhöjningssuccessionen i Gumbodahamn där Leif Bildström gjort mängder av intressanta artfynd knutna till lövträd, bl.a. flera skinnsvampar som aldrig eller väldigt sällan är funna såhär långt norrut men även rödlistade arter som t.ex. borsttagging (VU) vilka vi fick beskåda under flera exkursioner i området.

På impedimentmark¹ gjordes påfallande många fynd av mycket gamla tallnatureskogor som skulle kunna beskrivas som urskogsartade. I dessa områden fanns bl.a. urgamla torrakor, tallågor i olika nedbrytningsstadier och en allmän förekomst av 250-300 år gamla träd. I flera av dessa skogar bedömdes att de allra äldsta träden var över 400 år gamla, i vissa fall uppåt 500 år. Några av dessa impedimentskogor var dessutom mycket stora till arealen. Skogsstyrelsen i norra Sverige har i många fall undvikit att registrera nyckelbiotoper på impedimentmark vilket är synd av flera anledningar. Impediment är visserligen naturligt

¹ Impediment = skogar som producerar mindre än 1 kubikmeter per ha och år

artfattiga miljöer som dessutom har ett visst skydd i skogsvårdslagen (de får inte slutavverkas men vissa värdefulla träd får plockhuggas) men tyvärr finns det hot även mot impedimenten.

Vindkraftsetableringar har i många fall kraftigt påverkat impediment eftersom man anlägger många vägar till vindkraftsverken. Avverkning vid anläggande av tomter t.ex. vid havet är ett annat påtagligt hot. Plockhuggning av urgamla, grova träd är också ett hot liksom det faktum att skogsbruket i vissa fall tyvärr hugger delar av impedimenten vid slutavverkning av närliggande produktiv skog. Dessutom finns det i många impediment inslag av små produktiva områden i t.ex. svackor. Sådana områden kan komma att bli högintressanta för skogsnäringen i en framtid med akut brist på gammal skog. Det har också visat sig att även om impedimenten är naturligt artfattiga så innehåller även dessa skogar rödlistade arter om de är gamla och relativt orörda. Under inventeringarna gjordes fynd av både gräddporing och vaddporing på gamla tallågor och vid en noggrannare undersökning av de finaste impedimenten från inventeringarna så är min övertygelse att fler sådana fynd kommer att göras.

När det gäller artfynden under 2018 och 2022 så gjordes påfallande många fynd av *ullticka* och *vedticka*. Även arter som *kötticka*, *garnlav*, *gammelgransskål*, *violettblå tagellav* och *granticka* är vanligt förekommande i skogar med höga eller mycket höga naturvärden. Däremot är det betydligt svårare att hitta flera andra av de vanligare rödlistade arterna i grannkommunen Skellefteå, t.ex. *stjärntagging*, *harticka*, *gränsticka*, *doftskinn* och *rosenticka*. *Doftskinn* är endast noterat i enstaka skogar och *rosenticka* i två skogar medan bägge dessa arter är relativt vanliga fynd i gammelskogarna i Skellefteå. *Lunglav* är påtagligt sällsynt i Robertsfors jämfört med Skellefteå kommun. Dock ska tilläggas att även i Skellefteå är *lunglav* sällsynt närmast kusten och den blir påtagligt vanligare flera mil in från havet. Inga fynd av *ostticka* gjordes i Robertsfors och endast ett fynd av *lappticka* och två fynd av *gräddporing* vilket också är en stor skillnad jämfört med grannkommunen Skellefteå.

2. Rödlistade arter funna i Robertsfors kommun under inventeringarna 2018 och 2022:

Knärot (VU), borsttagging (VU), grantickeporing (VU), goliatmusseron (VU), rynkskinn (VU), lappticka (VU), gräddporing (VU), vaddporing (NT), violettblå tagellav (NT), doftskinn (NT), stjärntagging (NT), rosenticka (NT), harticka (NT), granticka (NT), tallticka (NT), stor aspticka (NT), gammelgransslål (NT), lunglav (NT), garnlav (NT), oljetagging (NT), talltita (NT), veckticka (NT), brunpudrad nållav (NT), koralltaggsvamp (NT), orange taggsvamp (NT), blå taggsvamp (NT), svart taggsvamp (NT), talltaggsvamp (NT), mottaggsvamp (NT), tretåig hackspett (NT), spillkråka (NT), dropptaggsvamp (signalart), vedticka (signalart), ärgnål (signalart), stuplav (signalart), korallrot (signalart),

3. Resultat:

Inventeringarna ger sammanlagt – tillsammans med nyckelbiotoper, naturvärden och länsstyrelsens inventeringar - en ganska bra bild över var det finns skyddsvärda skogar i Robertsfors kommun. Givetvis finns det fortfarande mer skogar att hitta men det antalet

krymper nu snabbt och inom 5 - 10 års tid framöver torde all icke skyddad skog med naturvärden vara försvunnen, förutom impediment. Det finns fortfarande flera stora skyddsvärda skogar på produktiv mark med naturvärden knutna till gran och lövträd. Inom dessa finns ibland relativt gamla och grova tallar men urgammal död ved av tall förekommer nästan uteslutande på impediment. Det finns många fina orörda landhöjningsmiljöer kvar, främst ute på öar. Det är både kustgranskogar och lövskogar men endast i enstaka fall tallskogar.